

یادداشت شفاهی

تاکید بر مفهوم الهام بخشی در دستگاه دیپلماسی

طبق تعاریفی که در متون رسمی وجود دارد، سیاست خارجی کشورها مجموعه‌ای از موضع‌گیری‌ها، اقدامات و تصمیماتی است که دولت‌ها نسبت به یکدیگر یا سازمان‌های ملل با هدف تأمین منافع کشور انجام می‌دهند. اما در جمهوری اسلامی که ناشی از انقلاب است و براساس میراث امام، رهنمودهای رهبری، قانون اساسی و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله علاوه بر این تعریف، سیاست خارجی ما از خاصه‌های دیگری نیز برخوردار است. سیاست خارجی که از آن صحبت می‌کنیم، نباید صرفاً به یک نظام دیوانسالار با سرعت کند محدود شود. بلکه مفهوم سیاست خارجی در نظرات بالادستی حتی فراتر از چارچوب مرزهای جغرافیایی است و بهترین تعبیری که در مورد این سیاست به‌کار گرفته شده، همان تعبیر سند چشم‌انداز ۲۰ ساله است که تحت عنوان الهام بخشی از آن یاد شده است. اما متأسفانه در اکثر دولت‌های گذشته این مفهوم به فراموشی سپرده شده است. حتی در نظام آموزش عالی در حوزه روابط بین‌الملل هم ترجمه مفاهیم خارجی خصوصاً متون دانشمندان آمریکایی به‌ویژه مورگنتا، مورد توجه قرار گرفت. براساس این متون اصل بر قدرت است و قدرت هم درجه‌بندی و مراتب دارد و کشورها باید با قدرتی که در سلسله مراتب بالاتر است یا با همان عبارتی که چند سال پیش مد شد، تحت عنوان کدخدانکار بیایند. این دقیقاً مغایر الهام بخشی است. چون الهام بخشی از ابزار نرم استفاده می‌کند و به معنای اقناع نه تنها دیپلمات‌ها بلکه ملت‌ها است. این اقناع از طریق زور و سلاح به دست نمی‌آید، بلکه از طریق منطق. البته در جایی‌که دشمن قصد تعدی و تجاوز داشته باشد، آنجا است قدرت سخت باید در کنار قدرت نرم به‌کار رود. وظیفه اولی به عهده دستگاه دیپلماسی است، دومی هم با نیروهای نظامی است و در عین حال این دو مجموعه باید با هم هماهنگ باشند. بنابراین مفهوم سیاست خارجی با نگاه انقلاب اسلامی متفاوت از نگاه کلاسیک است و بنیه متفاوتی به‌ویژه از نوع اعتقادی آن را در مواجه با سایر دیپلمات می‌خواهد. به عبارت دیگر اگر هرکدام از مسوولان سیاست خارجی ما اعتقادی به الهام بخشی نداشته باشند، مواضع خود به‌متناسب با همان کلیشه‌های رایج کلاسیک تقلیل می‌دهند. وزارت خارجه دولت سیزدهم باید به این مساله الهام بخشی توجه ویژه نشان دهد. یعنی اگر سخن از نفوذ جمهوری اسلامی به میان می‌آید، به‌معنای بهره‌گیری از شیوه‌های استعماری نیست، بلکه این نفوذ از جنس اندیشه و پایه آن کرامت انسانی است. بنابراین از این جهت یک تحول مفهومی در روزارت خارجه شکل بگیرد. البته کار مشکلی است، چون در مقاطعی مثل دوران اصلاحات، دستگاه سیاست خارجی از این مفهوم دور شد و در برخی از بحران‌ها مثل هسته‌ای بیشتر بر روش‌های کلیشه‌ای تأکید شد. نگاه مادی و غیراندیشه در حوزه نفوذ بر سایر کشورها مبتنی بر استفاده از ابزارهایی مثل جاسوسی و فریب و... است. ولی ما در تجربه جمهوری اسلامی مثل تحولات منطقه‌ای و تقویت محور مقاومت، تأکید بر نگاه اندیشه و الهام بخشی گسترش پیدا می‌کند. یعنی در کل منطقه هر حرکت استکبارستیز ملهم از انقلاب اسلامی است. نکته دیگر این‌که استفاده از ابزار نظامی برای نفوذ، بسیار پرهزینه‌تر از استفاده از ابزار نرم مبتنی بر مفهوم الهام بخشی است.

در کنار این بحث مفهومی باید به تحولات ساختاری در وزارت خارجه هم توجه کرد. سازمان وزارت خارجه دو سه بار عوض شد و تجارت گذشته نشان داده که تصمیمات گذشته چندان اثربخش نیست.

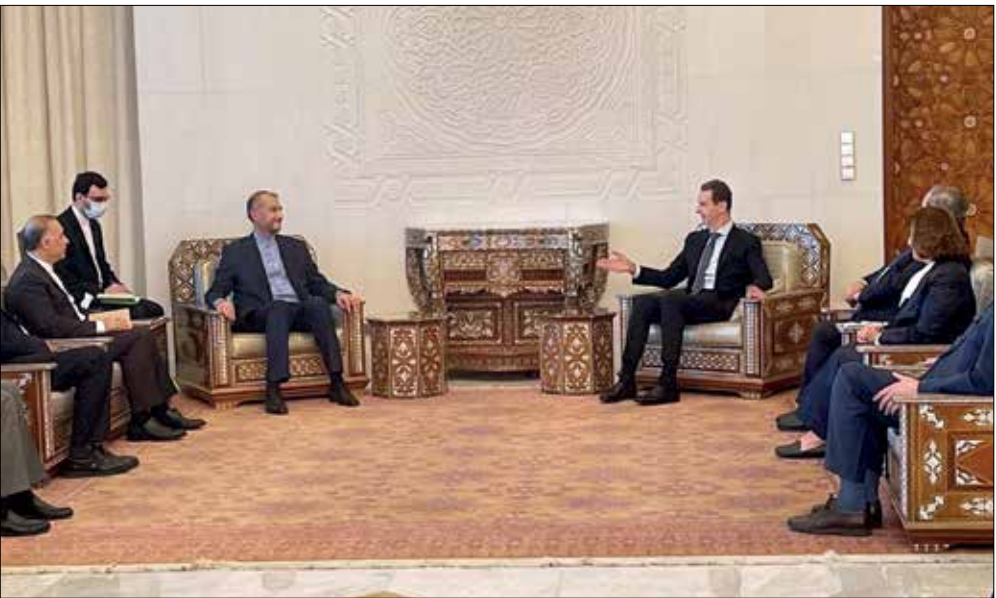
یعنی ساختاری که مسوولیت مختلف در حوزه‌های بین‌الملل را به مدیران کل بدهد و وزارت خارجه صرفاً یکی دو معاون داشته باشد. به نظر می‌آید که با توجه به مسائل پیچیده‌ای که داریم، باید معاونت‌های منطقه‌ای احیا شوند. نکته آخر این‌که وزارت خارجه باید میان کشورهای دوست، خنثی و دشمن تفکیک قائل شود. مذاکره با دوستان

و کشورهای خنثی می‌تواند با هدف جلب همکاری‌های اقتصادی و فرهنگی مورد توجه قرار گیرد، اما با شیوه مذاکره با دشمن تفاوت دارد. نیت آمریکا و متحدان او از مواجهه با ایران، صرفاً مباحث منطقه‌ای و هسته‌ای نیست. مهم‌ترین مشکل آنها با ما، توجه به تئوری الهام بخشی است. چون آنها می‌دادند گسترش سیاست الهام بخشی، سیاست‌های غرب، آمریکا و متحدان‌شان را با ناکامی مواجه می‌کند.

اقدامات فوری در کنترل بازار ارز و نرخ تورم

نخستین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت روز گذشته با حضور اعضای جدید و به ریاست سیدابراهیم رئیسی برگزار شد و در این جلسه راهکارهای فوری و موثر در جهت اجرایی‌کردن رهنمودهای روز گذشته مقام معظم رهبری مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار گرفت.

بررسی چشم‌انداز سیاست خارجی کشور در دولت سیزدهم در گفت‌وگو با کارشناسان و صاحب‌نظران

دیپلماسی در میدان

امیرعبداللهیان که در صحن علنی مجلس مطرح شد، یکی از دال‌های اصلی گفت‌مان جدید در وزارت خارجه است که بدون شک آینده دیپلماسی سیاسی کشورمان را این معیار سنجیده و سیاست‌گذاری

مريم عاقلی فتاح غلامی سیاسی

امیرعبداللهیان معتقد به دیپلماسی در میدان است

ابوالفضل ظهروند، کارشناس مسائل بین‌الملل و سفیر اسبق کشورمان در افغانستان در گفت‌وگو با جام جم جدید تجربه دولت سیزدهم اظهار کرد: دولت راهبرد های وزارت خارجه در دوره جدید و شخصیت امیرعبداللهیان در این زمینه اظهار کرد: با توجه به شناختی که بنده از امیر عبداللهیان دارم ایشان فردی از بدنه وزارت خارجه است و کاملاً با مفهوم دیپلماسی آشناست. ظهروند ادامه داد: وزیر خارجه جدید جزو طیفی است که اعتقادی به جدایی دیپلماسی از میدان ندارد، چرا که میدان دیپلماسی را تعیین می‌کند و این تفکر برعکس طیفی است که در وزارت خارجه نگاه غیرواقعی داشت و نوع دیپلماسی آنها به قبل از جنگ جهانی دوم بازمی‌گردد. این کارشناس مسائل بین‌الملل با تأکید بر این‌که واقعیت مساله را باید در میدان پیگیری کنیم، افزود: اگر غیر از این باشد ما شاهد همین وضعیتی هستیم که در هشت سال اخیر دیدیم و فقط فرصت‌های خود را از دست دادیم در حالی که مدافعان حرم، زمینه‌های خوبی را برای کشورمان در سوریه و عراق ایجاد کرده بودند اما خروجی آن در سفره مردم و ارتقای سطح روابط تجاری و فرهنگی اتفاق نیفتاد. وی خاطرنشان کرد: ما اگر می‌گوییم که منطقه حوزه ژئوپلیتیک مقاومت است مفهوم آن همین است که ما با دوستان خود در حوزه مقاومت صادقانه برخورد می‌کنیم لذا انتقاد وزیر خارجه از حضور نیافتن نماینده سوریه نشان‌دهنده پامردی ایران بر دوستی با متحدانش و سفر ایشان به دمشق هم گام عملی برای اثبات این حقانیت است.

ادامه گفت‌وگوهای برجامی با شرط رعایت منافع ملی

رامین مهمان‌پرست، دیپلمات ارشد وزارت خارجه هم با اشاره به اظهارات امیرعبداللهیان، وزیر امورخارجه ایران عنوان کرد: «توجه به این صحت‌ها خط جدید کاری در دستگاه دیپلماسی را مشخص می‌کند و می‌توان انتظار داشت که یک سیاست خارجی پویا، هوشمند و متوازن را رقم بزند. با همین نگاه می‌توان انتظار داشت که توسعه روابط دوجانبه به‌ویژه با همسایگان و کشورهای آسیایی، کشورهای جنوب، چین و روسیه در اولویت قرار خواهند گرفت. امیرعبداللهیان یکی از مسلط‌ترین افراد در حوزه شناخت سیاست‌های منطقه‌ای است.» به گفته این تحلیلگر مسائل بین‌المللی، در توسعه روابط باید به همه کشورهای که منافع ملی ما را می‌توانند تأمین کنند، توجه داشت. «سخنگوی پیشین وزارت خارجه در ادامه به برجام اشاره کرد و گفت: «در کنار توجه به ارتقای روابط با کشورهای همسایه و پیرامونی، گفت‌وگوهای برجام برای رفع تحریم‌ها به شرط رعایت منافع ملی ما و انجام تعهدات طرف مقابل، می‌توند ادامه پیدا کند.» مهمان‌پرست بهره‌گیری از همه نیروهای انسانی با تجربه در درون و بیرون وزارت خارجه را زمینه‌ساز نشاط در دستگاه دیپلماسی دانست و گفت: «با توجه به تأییدی که وزیر امور خارجه بر استفاده از ظرفیت‌های دیپلماسی اقتصادی دارد، می‌توان تصور کرد که با فعال کردن سفارتخانه و ستادهای مختلف وزارت خارجه اقتصاد کشور هم دستخوش تغییرات مثبت شود.»

مذاکرات شکست‌خورده گذشته وارد فرآیند جدیدی می‌شود

سعدا... زارعی، کارشناس ارشد مسائل منطقه و بین‌الملل در گفت‌وگو با جام جم در خصوص مهم‌ترین اولویت‌های وزارت خارجه در دولت سیزدهم اظهار کرد: دولت جدید تجربه دولت‌های پیش از خود به‌ویژه دولت دوازدهم و یازدهم را دارد که با محوریت رابطه با غرب تنظیم شده بود اما به نتیجه مطلوب نرسید و فقط فرصت هشت ساله از ایران گرفته شد بدون این‌که گشایشی در روابط ایران و این کشورها باز شود. این کارشناس مسائل بین‌الملل بر همین اساس افزود: بنابراین دولت جدید چند دایره را برای روابط جدید خود ترسیم کرده است؛ دایره اول همسایگان و توسعه تجارت با آنهاست. وی دومین حلقه سیاست خارجی را رابطه با کشورهای مسلمان و سومین حلقه را نیز دیپلماسی آسیایی برشمرد و گفت: حلقه چهارم کشورهای اروپایی هستند و از این رو مذاکرات وین در اولویت چهارم قرار دارد. زارعی در عین حال گفت: البته ایران نمی‌خواهد به مذاکرات واکنش منفی نشان دهد یا مذاکره با اروپا را به صورت کلی از دستور کار خارج کند، بلکه می‌خواهد مذاکرات شکست‌خورده گذشته را وارد فرآیندی کند تا نتایج ملموسی را برای جمهوری اسلامی در پی داشته باشد. وی این چهار حلقه را جزو اولویت‌های وزارت خارجه در دولت سیزدهم دانست و در خصوص خنثی‌سازی تحریم‌ها در این دوره یادآور شد: خنثی‌سازی تحریم‌ها در هر چهار حلقه قرار می‌گیرد بنابراین ما اگر بتوانیم روابط توسعه‌یافته‌ای با همسایگان خود داشته باشیم طبیعتاً برای ما ابعاد اقتصادی هم خواهد داشت و تأثیر تحریم‌ها روی کشورمان نیز کمتر می‌شود.

امیرعبداللهیان در محور مقاومت فرد کاملاً شناخته‌شده‌ای است

حسن بهشتی‌پور، کارشناس مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با جام جم در خصوص مهم‌ترین ویژگی‌های وزیر خارجه جدید کشورمان اظهار کرد: آقای امیرعبداللهیان با زیربنای وزارت خارجه آشناست و این موضوع فرصتی را فراهم می‌کند که ارتباط بهتری با سطوح بالای کشور برقرار شود و تیم خوبی نیز تشکیل دهد. این کارشناس مسائل منطقه یکی از ویژگی‌های مهم امیرعبداللهیان را تخصص در امور خاورمیانه برشمرد و گفت: ایشان در حوزه خاورمیانه به ویژه محور مقاومت فرد کاملاً شناخته‌شده‌ای است از این رو با توجه به تجارب ایشان، وزارت خارجه می‌تواند از این تجربه و سوابق حسن استفاده را داشته باشد. وی با بیان این‌که اگر آقای امیرعبداللهیان بتواند روابط ایران و عربستان را که از سال ۹۵ تاکنون قطع شده احیا کند، به برقراری صلح و ثبات در منطقه کمک کرده است، گفت: بهبود روابط ایران و عربستان می‌تواند به برقراری صلح و امنیت در یمن، عراق، سوریه و لبنان نیز منجر شود.

بهشتی‌پور با تأکید بر این‌که تخصص امیرعبداللهیان می‌تواند روابط ایران با کشورهای حوزه خلیج فارس و همسایگان را توسعه دهد، درباره مهم‌ترین رویکردهای وزارت خارجه در دولت سیزدهم تصریح کرد: به نظر من با توجه به مشکلاتی که به دلیل برجام و حل و فصل مساله تحریم‌ها با توجه دارد اولویت اول مردم و وزارت خارجه موضوع رفع و خنثی‌سازی تحریم‌هاست. به گفته وی تا زمانی که تحریم‌ها برقرار است ما در زمینه مالی، بانکی و بازرگانی دچار مشکل خواهیم بود بنابراین اولویت اول آقای امیرعبداللهیان می‌تواند مساله برجام و به نتیجه‌رساندن آن و همچنین بهبود روابط با ۱۵ همسایه کشورمان باشد.

رئیس‌جمهور با اشاره به ده‌محور مهم اقتصادی مطرح‌شده در رهنمودهای مقام معظم رهبری تصریح کرد: پیوندنزدن مشکلات اقتصادی به مذاکرات هسته‌ای و نتایج آن باید همواره مورد توجه همه اعضای دولت به‌ویژه ستاد هماهنگی اقتصادی قرار بگیرد و باید محوری اصلی تصمیم‌گیری‌ها، ظرفیت‌های داخلی و تکیه بر نیروهای

که نظام براساس آن تصمیم می‌گیرد.

سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران هر چند ممکن است در روش‌ها سلاقی متفاوتی را در دولت‌های مختلف تجربه کند، اما در خطوط کلی و راهبردی، نظام است که تصمیم می‌گیرد. آن‌طور که کارشناسان حوزه سیاست خارجی هم معتقدند وزیر خارجه جدید به‌عنوان یک دیپلمات با سابقه در وزارت خارجه سال‌ها فعالیت مرتبط داشته و در عین حال عرصه فعالیت او معطوف به ارتباط دادن میدان و دیپلماسی بوده است. واضح بود و به فعالیت‌های میدانی یا میدان چندی پیش بود که اصطلاح میدان و دیپلماسی به دو کلید واژه پریسامد و پرتکرار بین افکار عمومی و نخبگان تبدیل شد و موجی از بحث‌های نظری و سیاسی را درباره این دو مفهوم ایجاد کرد؛ منظور از میدان مشارکت جمیع همسایگان عراق از جمله کشور دوست و برادر جمهوری عربی سوریه را یادآور شد و گفت: از این‌که جای سوریه در میان کشورهای حامی عراق خالی است ابراز تأسف می‌کنم. این موضوع باعث شد وزیر خارجه کشورمان در دومین سفرش به کشورهای منطقه پس از حضور در عراق، روز گذشته راهی دمشق شود؛ امیرعبداللهیان در بدو ورود به پایتخت سوریه گفت ایران و سوریه در مبارزه با تروریسم پیروزی‌های مشترکی خلق کردند و روابط ایران، سوریه و عراق راهبردی است. او بر این نکته هم تأکید کرد که با کمال افتخار اعلام می‌کنم اولین سفر دوجانبه خود را به دمشق انجام دادم. وزیر جدید خارجه سپس با فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه دیدار و یاد مدافعان حرم به‌دست‌گرفته و اولویت خود را به همسایگان

انتظار تغییرات بنیادین در حوزه سیاست خارجی

ابراهیم متقی، استاد علوم سیاسی دانشگاه هم درباره رویکرد دستگاه دیپلماسی در دولت سیزدهم به خبرنگار جام جم گفت: «وزیر خارجه در ایران و هر کشور دیگر بخشی از حوزه سیاست خارجی محسوب می‌شود. عرصه سیاست خارجی باید منافع ملی و همچنین ضرورت‌های راهبردی کشور را تأمین کند.» وی درباره ویژگی‌های وزیر امور خارجه عنوان کرد: «امیرعبداللهیان به لحاظ جهت‌گیری و تفکری که دارد، از قابلیت و همگونی بیشتری برای درك اولویت‌ها و ضرورت‌های سیاست خرجی ایران در مقایسه با قبیل برخوردار است، به همین دلیل امکان موفقیت او در این حوزه در مقایسه با ادوار پیشین بیشتر خواهد بود.» او این ستاد روابط بین‌الملل با بیان این‌که انتظار این است تغییرات بنیادینی در وزارت خارجه برای فعال کردن دیپلماسی‌ها و پویایی بیشتر در عرصه‌های سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد، خاطرنشان کرد: «من امیدوارم امیرعبداللهیان بتواند وضعیت وزارت خارجه را از فضای فرمالितه، شکل‌گرایی و پروتکل‌گرایی خارج کند و به عرصه کنش راهبردی پیوند دهد.»

تاکید بر سیاست متوازن

الهام امین‌زاده استاد حقوق بین‌الملل هم در گفت‌وگو با جام جم انتخاب امیرعبداللهیان را به عنوان وزیر خارجه اقدامی شایسته دانست و تصریح کرد: «رئیس جدید دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران سوابق متعددی در حوزه روابط خارجی دارد، با دیپلماسی رسمی و عمومی آشنا است و همچنین بر تقویت دیپلماسی اقتصادی تأکید دارد.» وی با بیان این‌که وزارت امور خارجه به گفته رهبر معظم انقلاب وزارت برجام نیست، تأکید کرد: «در منطقه‌ای قرار داریم که با ۱۵ کشور پیرامونی همسایه هستیم و در قاره‌ای قرار داریم که ۴۴ کشور دارد، همچنین در حوزه‌های بین‌المللی هم با کشورهای اروپایی و آمریکای لاتین سروکار داریم. از این رو مسوولیت سنگینی بر دوش وزارت امور خارجه ایران قرار دارد که تعامل سازنده، مثبت و در عین حال مبتنی بر منافع ملی نظام جمهوری اسلامی ایران و مردم را در حوزه روابط بین‌الملل در پیش بگیرد و تمامی این تعاملات را به نحو مطلوبی مدیریت کند.» وی در ادامه با بیان این‌که باید اهداف و برنامه‌های رئیس‌جمهور که در ایام انتخابات هم به اشاره کردند، در استراتژی دستگاه دیپلماسی در دولت سیزدهم محقق شود، عنوان کرد: «آقای رئیس در صحبت‌های خود به‌ویژه در گفت‌وگو با رئیس‌جمهور فرانسه به سیاست خارجی متوازن اشاره کردند و تأکید بر این توازن، به معنای نه به افراط و تفریط است. در این استراتژی نوع و سطح روابط براساس تعاملات متقابل و محترمانه خواهد بود، این ادبیات بسیار خردمندانه است که مبتنی بر حفظ منافع و عزت ملی است و افق روشنی را برای دولت به‌ویژه وزارت خارجه می‌توان متصور بود.»

فعال و جوان و آماده به‌کار باشد. در این جلسه همچنین تیم اقتصادی دولت مکلف شد درخصوص کنترل بازار ارز و نرخ تورم، اقدامات فوری و سازمان‌یافته انجام دهد به نحوی که مردم اثرات آن را در زندگی خود احساس کنند و اطمینان بایند که دولت در این زمینه اهتمام لازم را به‌کار گرفته است.

و جبهه مقاومت و در حلقه‌های بعدی به دیپلماسی آسیایی و اروپایی اختصاص داده است. این طرز تفکر در همین شروع کار سیاست خارجی دولت سیزدهم هم بروز و ظهور داشت، پس از این‌که امیرعبداللهیان روز شنبه این هفته راهی بغداد شد تا در اجلاس منطقه‌ای حمایت از عراق سخنرانی کند، در جمع نمایندگان شورای ترکیه، عربستان، کویت، اردن، قطر، مصر، امارات و همچنین فرانسه نسبت به حضور نیافتن سوریه به‌عنوان یکی از کشورهای اصلی حوزه مقاومت ابراز تأسف کند و بر نقش و حمایت کشورهای منطقه برای ثبات و امنیت عراق تأکید کرد و تحقق امنیت با مشارکت جمیع همسایگان عراق از جمله کشور دوست و برادر جمهوری عربی سوریه را یادآور شد و گفت: از این‌که جای سوریه در میان کشورهای حامی عراق خالی است ابراز تأسف می‌کنم. این موضوع باعث شد وزیر خارجه کشورمان در دومین سفرش به کشورهای منطقه پس از حضور در عراق، روز گذشته راهی دمشق شود؛ امیرعبداللهیان در بدو ورود به پایتخت سوریه گفت ایران و سوریه در مبارزه با تروریسم پیروزی‌های مشترکی خلق کردند و روابط ایران، سوریه و عراق راهبردی است. او بر این نکته هم تأکید کرد که با کمال افتخار اعلام می‌کنم اولین سفر دوجانبه خود را به دمشق انجام دادم. وزیر جدید خارجه سپس با فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه دیدار و یاد مدافعان حرم

باید سر توافق برجام بایستیم و مذاکرات وین را ادامه دهیم

عبدالرضا فرجی‌راد، کارشناس مسائل بین‌الملل و سفیر اسبق کشورمان در نروژ در گفت‌وگو با جام جم در خصوص شخصیت امیرعبداللهیان به عنوان وزیر خارجه جدید کشورمان اظهار کرد: در دولت جدید، آقای امیرعبداللهیان یکی از وزرای بسیار قوی در مقایسه با سایر وزراتست؛ چرا که هم از اخلاق و روابط عمومی مناسب برخوردار بوده‌و هم تجربه کار دیپلماسی دارد. این کارشناس مسائل بین‌الملل در خصوص مهم‌ترین رویکردها و تحلیل آینده برجام در دولت جدید تصریح کرد: مهم‌ترین اقدامی که دولت فعلی باید انجام دهد به سرانجام‌رساندن مذاکرات وین است؛ درست است که ما نباید امتیاز بی‌جهت بدهیم با طوری عمل کنیم که بازنده تلقی شویم اما این حق ماست که درباره آنچه از ابتدا توافق شده بایستیم و بر اساس آن مذاکرات را ادامه دهیم. وی با بیان این‌که مشکلات کشور بدون خنثی‌سازی و رفع تحریم‌ها حل و فصل نخواهد شد، گفت: آقای امیرعبداللهیان هم مطرح کرد که ایران به مذاکرات پایبند است اما مذاکراتی که نتیجه‌بخش باشد. سفیر اسبق کشورمان در نروژ، دومین اولویت را دیپلماسی واکسن برشمرد و گفت: البته دولت جدید در این زمینه فعال‌تر شده اما باید بیش از این تلاش شود. وی همچنین گفت: رویکردهای اقتصادی از رویکرد سیاسی جدانیست و اگر بتوانیم با کمک همسایه‌ها با زارجه‌های مرزی را گسترش دهیم، می‌تواند به اقتصاد و اشتغال کشور کمک کند.

بسط توجه به شرق، چین و روسیه

محمد مرنندی، تحلیلگر مسائل بین‌المللی در گفت‌وگو با جام جم با بیان این‌که سیاست کلی نظام در حوزه سیاست خارجی در دولت سیزدهم عوض نخواهد شد و این سیاست‌ها از سوی شورای عالی امنیت ملی تعیین می‌شود، خاطرنشان کرد: «طبیعتاً وزیر امور خارجه در این مسیر و فرآیند نقش موثر خواهد داشت. بنای جمهوری اسلامی ایران هم استمرار سیاست‌های گذشته در حوزه منطقه‌ای است.» وی با اشاره به انتخاب امیرعبداللهیان به عنوان وزیر امور خارجه گفت: «حوزه تخصصی وزیر امور خارجه در حوزه تعاملات با کشورهای منطقه است و باتوجه به انتخاب ایشان، حتماً از این پس از ظرفیت‌های کشورهای آسیایی و کشورهای جنوبی استفاده بیشتری خواهد شد.» مرنندی در پاسخ به این سوال که آیا در دوره جدید سطح روابط با کشورهای مثل چین و روسیه بیشتر خواهد شد، تصریح کرد: «باتوجه به صحبت‌های آقای رئیس‌جمهور و همچنین وزیر امور خارجه موضوع تقویت روابط با آسیای مرکزی، چین، روسیه، کشورهای همسایه و همچنین هم‌پیمانان ایران بیش از گذشته مورد توجه قرار خواهد گرفت.» این تحلیلگر مسائل بین‌المللی با بیان این‌که استفاده از ظرفیت‌های دیپلماسی اقتصادی در تقویت روابط ایران با دیگر کشورها بسیار موثر خواهد بود، یادآور شد: «در حال حاضر با شرایط خاصی از تحولات سیاسی و بین‌المللی در منطقه مواجه هستیم. بازگرائی مثل عربستان در باتلاق یمن گرفتار آمده‌اند و به هر نحوه ممکن سعی در خلاصی از این گرفتاری دارند. از سویی دیگر ترکیه که پیش از این تعرضات و دخالت‌هایی در سوریه و عراق داشت، با چالش‌های جدی مواجه است. در چنین شرایطی ایران می‌تواند نقش تاریخی خود را برای بهبود وضعیت امنیت در منطقه ایفا کند و همچنین در صورت همکاری کشورهای منطقه، می‌توان از فرصت‌هایی که بازارهایی منطقه دارند، به نحو مطلوب استفاده کرد.»